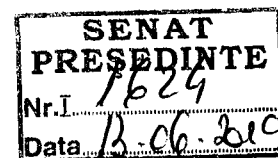

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

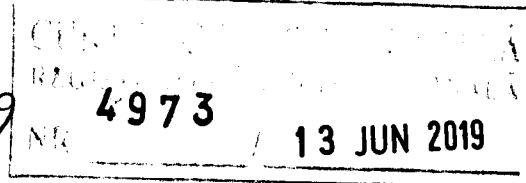
Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1735A/2019

Domnului

Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU

Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea art.109 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 27 iunie 2019 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 10 iulie 2019.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

Președinte,

Prof.univ.dr. Valer DORNEANU

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, iunie 2019

CP1/817/12.06.2019

Domnului VALER DORNEANU**PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE**

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE**asupra**

**Legii pentru modificarea art. 109 din Ordonanța de urgență a
Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice**

La data de 4 iunie 2019, Parlamentul României a transmis Președintelui României, în vederea promulgării, Legea pentru modificarea art. 109 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (Pl-x nr. 112/2018).

Ținând cont de faptul că forma legii transmise la promulgare este una ulterioară procedurii de reexaminare, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 684/2018 (publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 50 din 18 ianuarie 2019) și având în vedere că Parlamentul a adoptat o serie de reglementări care sunt contrare și excedează limitelor deciziei menționate, considerăm că Legea pentru modificarea art. 109 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice a fost adoptată cu încălcarea dispozițiilor art. 147 alin. (2) și (4) din Constituție, pentru motivele prezentate în continuare.

1. La data de 27 iulie 2018, Președintele României a formulat o sesizare de neconstituționalitate asupra Legii pentru modificarea art. 109 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, solicitând instanței constituționale să constate că Parlamentul a adoptat această lege cu nerespectarea dispozițiilor consacrate de art. 1 alin. (5), art. 21 și art. 22 alin. (1) din Legea fundamentală. Ca urmare a pronunțării Deciziei Curții Constituționale nr. 684 din 6 noiembrie 2018, după parcurgerea procedurilor legislative parlamentare, Parlamentul a adoptat Legea pentru modificarea art. 109 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice în forma dedusă controlului Curții Constituționale prin prezenta sesizare.

Prin Decizia nr. 684/2018, Curtea Constituțională a statuat că „dispozițiile articolului unic [cu referire la art. 109 alin. (6)-(11), (13) și (14) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002] din Legea pentru modificarea art. 109 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice sunt neconstituționale.” Așadar, Decizia Curții Constituționale nr. 684/2018 a avut ca efect redeschiderea procedurii de reexaminare a legii de către Parlament pentru punerea de acord a prevederilor neconstituționale cu decizia instanței constituționale în temeiul art. 147 alin. (2) din Constituție. Potrivit jurisprudenței sale constante (a se vedea Decizia nr. 1.177 din 12 decembrie 2007, Deciziile nr. 872 și nr. 874 din 25 iunie 2010, Decizia nr. 975 din 7 iulie 2010 sau Decizia nr. 33 din 23 ianuarie 2018 și Decizia nr. 61/2018 din 13 februarie 2018) Curtea Constituțională a statuat că, în cadrul acestei proceduri, Parlamentul poate modifica și alte prevederi legale numai dacă acestea se găsesc într-o legătură indisolubilă cu dispozițiile declarate ca fiind neconstituționale, pentru a asigura caracterul unitar al reglementării și, în măsura în care se impune, va corela celelalte dispoziții ale legii ca operațiune de tehnică legislativă, fără a putea aduce alte modificări de substanță legii în cauză. Or, în cazul de față, în cadrul procedurii de punere de acord a legii cu Decizia Curții Constituționale nr. 684/2018, Parlamentul a eliminat unele texte și a operat modificări, fără ca acestea să fi făcut obiectul sesizării de neconstituționalitate și, în mod evident, contrar soluției dispuse de către instanța constituțională. Examinând legea adoptată de Parlament în forma în care aceasta a fost retrimisă la promulgare, reiese că anumite texte din legea criticată au fost eliminate deși acestea nu au făcut obiectul sesizării de neconstituționalitate și nici al controlului de constituționalitate, iar altele au fost modificate deși acestea nu au fost declarate neconstituționale și nu corespund vreunei necesități de corelare cu celelalte dispoziții ale legii.

Astfel, intervenția legislativă de la articolul unic, cu referire la modificarea alin. (3) al art. 109 din Ordonanța de urgență nr. 195/2002, din legea în forma anterioară controlului de constituționalitate prevedea: „Constatarea contravențiilor cu privire la faptele care încalcă dispozițiile privind limitele de viteză se face numai cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic, consemnându-se aceasta în procesul-verbal de constatare a contravenției.” Prin Decizia nr. 684/2018, Curtea Constituțională a efectuat controlul de constituționalitate asupra dispozițiilor art. 109 alin. (3) din O.U.G. nr. 195/2002, în forma modificată prin legea dedusă controlului de constituționalitate, în raport cu prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție privind principiul legalității și a constatat că: „dispozițiile art. 109 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, în forma modificată prin legea criticată - potrivit cărora constatarea contravențiilor cu privire la faptele care încalcă dispozițiile privind limitele de viteză se face numai cu ajutorul mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic, consemnându-se aceasta în procesul-verbal de constatare a contravenției - nu încalcă standardele de claritate și previzibilitate a legii, ce reprezintă o cerință de rang constituțional, astfel că nu aduc atingere prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție privind principiul legalității. Chiar dacă dispozițiile art. 108 alin. (1) lit. a) pct. 4, lit. b) pct. 2, lit. c) pct. 3 și lit. d) pct. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 stabilesc, pentru toate contravențiile săvârșite prin încălcarea limitelor legale de viteză, că depășirea vitezei maxime admise este "constatată, potrivit legii, cu mijloace tehnice omologate și verificate metrologic", aceasta nu înseamnă că textul de lege criticat nu este clar și previzibil.”

În procedura reexaminării, însă, Parlamentul a modificat textul alin. (3) al art. 109 din Ordonanța de urgență nr. 195/2002, în sensul următor: „(3) Constatarea contravențiilor cu privire la faptele care încalcă dispozițiile privind limitele de viteză se face numai cu ajutorul **mijloacelor tehnice certificate** sau a mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic, consemnându-se aceasta în procesul-verbal de constatare a contravenției.” Analizând comparativ cele două forme ale art. 109 alin. (3), înainte și după decizia Curții Constituționale, se observă că Parlamentul a operat completări asupra acestui text de lege, deși acesta a fost declarat constituțional de către instanța constituțională, ca urmare a efectuării controlului de constituționalitate. Cu toate că aceste prevederi au făcut obiectul sesizării de neconstituționalitate, Curtea Constituțională a stabilit prin Decizia nr. 684/2018 că acestea sunt constituționale în raport cu criticile formulate, așadar modificarea acestor dispoziții s-a făcut cu depășirea limitelor deciziei Curții Constituționale. Prin urmare, în cazul de față, ca efect al depășirii de către Parlament a limitelor reexaminării, dispozițiile art. 147 alin. (2) din Constituție au fost încălcate.

Or, în această situație, Parlamentul nu putea modifica aceste dispoziții, întrucât acestea au fost declarate constituționale. În acest sens este și jurisprudența instanței constituționale care, prin Decizia nr. 515/2004, statuează în legătură cu dispozițiile art. 147 alin. (2) din Constituție că acestea „se referă la reexaminarea unei legi sau a unor dispoziții legale a căror neconstituționalitate a fost constatată printr-o decizie a Curții Constituționale, pronunțată cu ocazia controlului de constituționalitate a priori...” și că „Acest text limitează reluarea procesului legislativ de reexaminare numai cu privire la dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale de către Curtea Constituțională.” De asemenea, potrivit Deciziei nr. 33/2018, în cadrul procedurii de reexaminare, Parlamentul **poate modifica și alte prevederi legale decât cele constatate ca fiind neconstituționale numai dacă acestea se găsesc într-o legătură indisolubilă cu dispozițiile declarate ca fiind neconstituționale**, pentru a asigura caracterul unitar al reglementării, și, în măsura în care se impune, va recorela celelalte dispoziții ale legii ca operațiune de tehnică legislativă, fără a putea aduce alte modificări de substanță legii în cauză.

Așadar, în conformitate cu art. 147 alin. (2) din Constituție, Parlamentul este ținut în procedura de punere de acord a legii cu decizia Curții Constituționale de limitele trasate de aceasta, respectiv de modificarea, completarea ori eliminarea/abrogarea acelor norme declarate de Curtea Constituțională în mod expres ca fiind neconstituționale în tot sau în parte. Punerea de acord a legii cu decizia Curții Constituționale nu poate face abstracție de rolul și competențele Parlamentului care poate adopta oricare dintre aceste soluții cu privire la textele declarate neconstituționale, fără a depăși cele statuate expres prin dispozitivul Curții Constituționale. Prin urmare, considerăm că modificările operate de Parlament asupra alin. (3) al art. 109 din Ordonanța de urgență nr. 195/2002, constituie o intervenție legislativă ce determină depășirea de către forul legislativ a limitelor stabilite prin Decizia nr. 684/2018, ceea ce contravine art. 147 alin. (2) din Constituție.

Mai mult decât atât, considerăm că legea a fost adoptată cu ignorarea celor statuate prin Decizia nr. 684/2018 și prin jurisprudența constantă a Curții Constituționale, înfrângând în acest mod voința instanței de contencios constituțional. Astfel, legea s-a adoptat prin înlăturarea efectului deciziei instanței constituționale, care este unul obligatoriu, inclusiv pentru legiuitor. Considerentele și dispozițiile obligatorii ale deciziilor Curții Constituționale se impun cu aceeași forță juridică tuturor subiectelor de drept. De aceea, ținând cont de aceste argumente cât și de cele anterior expuse, considerăm că legea criticată a fost adoptată și cu încălcarea art. 147 alin. (4) din Constituție.

2. Aceleași critici sunt aplicabile și în ceea ce privește modul în care s-a pus de acord cu Decizia nr. 684/2018 dispozițiile articolului unic, cu referire la modificarea alin. (4) al art. 109 din Ordonanța de urgență nr. 195/2002, din legea în forma anterioară controlului de constituționalitate. Acesta prevedea: „(4) Dispozitivele destinate măsurării vitezei se instalează exclusiv pe autovehicule care prezintă înscrisurile și însemnele distinctive ale poliției rutiere **și care sunt poziționați vizibil**. Dispozitivele mobile, de tip pistol, destinate măsurării vitezei se utilizează la o distanță maximă de 10 metri de autovehiculele care prezintă înscrisurile și însemnele distinctive ale poliției rutiere. Se interzice utilizarea dispozitivelor de măsurare a vitezei din autovehicule care nu prezintă înscrisurile și însemnele distinctive, de către polițiști care nu poartă uniforme, cu înscrisuri și însemne distinctive, conform alin. (1).”

Prin Decizia nr. 684/2018, Curtea Constituțională a constatat că „formularea dispozițiilor art. 109 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, în forma modificată prin legea criticată, este clară, întrucât poziționarea vizibilă se referă la autovehiculele pe care se instalează dispozitivele destinate măsurării vitezei, fără ca vizibilitatea autovehiculelor respective să fie raportată în vreun fel la distanțele de 500-1.000 m față de radar (în cazul amplasării dispozitivelor radar în localitate), respectiv de 2.000-4.000 m (în cazul amplasării acestora în afara localității), aceste distanțe fiind prevăzute, în mod expres, de legea criticată cu privire la postarea panourilor de atenționare privind prezența dispozitivelor radar instalate pe autovehicule staționare sau pe suportii amenajărilor rutiere, precum și a dispozitivelor radar tip pistol. Ca atare, dispozițiile art. 109 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, în forma modificată prin legea dedusă controlului de constituționalitate, nu încalcă cerințele privind calitatea legii și nu contravin prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție.”

În procedura reexaminării, însă, Parlamentul a modificat textul alin. (4) al art. 109 din Ordonanța de urgență nr. 195/2002, în sensul următor: „(4) Constatarea contravențiilor cu privire la faptele care încalcă dispozițiile privind limitele de viteză se face numai cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau a mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic, consemnându-se aceasta în procesul-verbal de constatare a contravenției.” (4) Dispozitivele destinate măsurării vitezei se instalează exclusiv pe autovehicule care prezintă înscrisurile și însemnele distinctive ale poliției rutiere. Dispozitivele mobile, de tip pistol, destinate măsurării vitezei se utilizează la o distanță maximă de 10 metri de autovehiculele care prezintă înscrisurile și însemnele distinctive ale poliției rutiere. Se interzice utilizarea dispozitivelor de măsurare a vitezei din autovehicule care nu prezintă înscrisurile și însemnele distinctive, de către polițiști care nu poartă uniforme, cu înscrisuri și însemne distinctive, conform alin. (1) **și care nu sunt amplasate în locuri vizibile.**”

Așadar, cu toate că dispozițiile modificatoare cu referire la alin. (4) al art. 109 din OUG nr. 195/2002 au fost declarate constituționale prin Decizia Curții Constituționale, Parlamentul a adus unele modificări asupra acestui text de lege, fără ca acestea să corespundă vreunei necesități de recorelare cu celelalte dispoziții ale legii. Considerăm că această intervenție legislativă s-a realizat prin depășirea limitelor stabilite prin Decizia nr. 684/2018 și contrar prevederilor art. 147 alin. (2) din Constituție.

3. De asemenea, învederăm faptul că din legea criticată lipsesc dispozițiile cuprinse la articolul unic referitoare la modificarea alin. (5) și (12) ale art. 190 din Ordonanța de urgență nr. 195/2002, astfel cum acestea erau prevăzute în legea adoptată în prima fază, anterior realizării controlului de constituționalitate [(5) Autovehiculele pe care sunt instalate dispozitivele radar pot fi utilizate staționar sau în mișcare. (12) Pentru amenzile contravenționale în cuantum de până la 20 puncte-amendă, contravenientul poate achita pe loc agentului constator jumătate din minimul amenzii prevăzute de lege].

Potrivit Deciziei nr. 75/2019, Curtea Constituțională a stabilit potrivit paragrafului 48: „Ca efect al prezentei decizii, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile legii în limitele deciziei Curții Constituționale, ceea ce presupune ca dezbateră parlamentară să fie reluată în limitele cererii de reexaminare, însă numai cu privire la dispozițiile care au făcut obiectul sesizării și controlului de constituționalitate în prezenta cauză.” Învederăm că prevederile alin. (5) și (12) ale art. 190 din Ordonanța de urgență nr. 195/2002 nu au făcut nici obiectul sesizării de neconstituționalitate a Președintelui României și, evident, nici al controlului de constituționalitate. Așadar eliminarea acestor dispoziții s-a făcut cu depășirea limitelor deciziei Curții Constituționale. Prin urmare, în cazul de față, ca efect al depășirii de către Parlament a limitelor reexaminării, dispozițiile art. 147 alin. (2) din Constituție au fost încălcate.

În concluzie, observăm faptul că, în cazul de față, în ceea ce privește legea retrimisă la promulgare, instanța constituțională a soluționat obiecția de neconstituționalitate cu o decizie de constatare a neconstituționalității unora dintre dispozițiile legii în raport cu criticile formulate, ceea ce a impus reluarea procedurii de dezbateră legislativă, în condițiile și limitele fixate prin decizia instanței constituționale, potrivit art. 147 alin. (2) din Constituție. Astfel, considerăm că legea supusă controlului de constituționalitate, prin prezenta solicitare, s-a adoptat cu nesocotirea celor statuate prin Decizia Curții Constituționale nr. 684/2018. De aceea, subliniem că este esențial ca instanța constituțională să procedeze la soluționarea definitivă a acestei situații și să constate neconstituționalitatea acestei legi în ansamblu, fără posibilitatea Parlamentului de a o mai reexamina.

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că prevederile Legii pentru modificarea art. 109 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice sunt neconstituționale, în ansamblu.

**~~PREȘEDINTELE ROMÂNIEI~~
KLAUS - WERNER IOHANNIS**
